Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Direktiivin 2011/16/EU muutosesitys 28.1.2016 siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla (VM:n E-kirje 1.3.2016 nro 2016-00123)

Esitetty tietojenvaihtodirektiivin muutos on osa verojen kiertämisen estämistä koskevaa komission pakettia. Direktiivin muutosehdotuksen tavoitteena on implementoida OECD:n BEPS-toimenpidesuositus nro 13 EU-alueella yhtenäisellä tavalla.

Direktiiviehdotuksen mukaan jäsenvaltion olisi tiettyjen edellytysten täyttyessä vaadittava, että monikansalliset yritysryhmittymät antaisivat niin sanotun maakohtaisen raportin verohallinnolle 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisen jälkeen. Raportointivelvollisuus on ehdotuksen mukaan vain sellaisella kansainvälistä toimintaa harjoittavalla yrityksellä, jonka maailmanlaajuinen konsolidoitu liikevaihto raportoitavaa tilikautta edeltävällä tilikaudella on vähintään 750 miljoonaa euroa. Direktiiviehdotuksessa määritellään, milloin jäsenvaltiossa asuva, monikansalliseen yritysryhmittymään kuuluva yritys olisi raportointivelvollinen asuinvaltiossaan, ja toisaalta milloin jäsenvaltio saisi tiedon haltuunsa tietojenvaihdon kautta. Raportointia edellytettäisiin niin sanotuilta ylimmiltä emoyrityksiltä, joilla on verotuksellinen asuinvaltio kyseissä jäsenvaltiossa. Näin tiedot saanut jäsenvaltio toimittaisi tiedot toisiin jäsenvaltioihin, joita ne koskettavat.

Valtiovarainministeriön arvion (HE-luonnos siirtohinnoittelua koskevien dokumentointisäännösten muuttamisesta 8.12.2015) mukaan em. ehdot täyttäviä yrityksiä olisi Suomessa n. 50 - 60. On selvää, että esitetty maakohtainen raportointi tulee aiheuttamaan raportointivelvollisille yrityksille huomattavia lisäkustannuksia. On valitettavaa, että direktiiviesitykseen ei ole liitetty minkäänlaista vaikutusarviota yrityksille aiheutuvista lisäkustannuksista. Jos ja kun direktiivimuutos implementoidaan Suomessa, tulee hallituksen esitykseen sisällyttää arvio yrityksille aiheutuvista kustannuksista.

Yritysten kannalta on tärkeää, että direktiivin sisältö vastaisi mahdollisimman tarkasti OECD:n BEPS-toimenpidesuosituksen sisältöä. Yrityksiltä edellytettävien raportointivaatimusten tulisi olla samat EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Maakohtaisen raportin tietojen käyttämisen osalta OECD:n BEPS-raportissa on korostettu, että maakohtainen raportti on tarkoitettu kokonaiskuvan muodostamiseksi ja ylätason riskianalyysin tekemiseen. Maakohtainen raportti ei voi olla peruste yksittäisten siirtohinnoitteluoikaisujen tekemiselle. Tämä asia olisi pitänyt tuoda esiin myös komission perusteluissa.

Maakohtainen raportointi tulee sisältämään paljon yritysten salassa pidettävää tietoa. Yritysten näkökulmasta maakohtaisen raportoinnin suurin riski liittyy salassa

pidettävien tietojen "vuotamiseen" verohallintojen ulkopuolelle. Mikäli väärinkäytöksiä havaitaan, tulee niihin puuttua.

Lopuksi

Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on varmistaa kattava hallinnollinen yhteistyö verohallintojen välillä säätämällä maakohtaisten tietojen pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta jäsenvaltioiden kesken. Suomen tulee olla mukana tässä kansainvälisessä yhteistyössä.

Maakohtaisten tietojen raportoiminen ja vaihtaminen jo tilikaudesta 2016 alkaen on hyväksyttävissä edellyttäen, että tiedot voidaan antaa 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.